

№ 2/2026

ANDIJON DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

ADPI
Ilmiy xabarnomasi

ADPI
Ilmiy xabarnomasi

АГПИ
Научный вестник

ANDIJON DAVLAT
PEDAGOGIKA INSTITUTI

ADPI Ilmiy xabarnomasi

№ 2 2026 **aprel**

Jurnal 2023-yildan chop etilmoqda

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy
kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 2022-yil 25-oktyabrda
№ 045013 raqam bilan ro'yxatga olingan
ISSN 2181-4309

O'zbekiston Respublikasi

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2024-yil 8-maydagi №354-
sonli qarori bilan **Pedagogika fanlari** bo'yicha Oliy
attestatsiya komissiyasining dissertatsiyalar asosiy ilmiy
natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga
kiritilgan.

Xalqaro miqyosda faoliyat yurituvchi yirik
ilmiy ma'lumotlar **CrossRef** bazasida
indeksialanadi.

★ Ilmiy maqolalar O'zbek, Rus, Ingliz tillarida
<https://eduservis.uz> sayti orqali qabul qilinadi.

Murojaat uchun:

Telegram: ADPIilmiyxabarnoma_bot

Electron manzil: eduservis@gmail.com

2/2

BOSH MUHARRIR:

B.M. Rasulov- tarix fanlari doktori (DSc), professor

Mas'ul muharrir:

B.A. Sirojiddinov- biologiya fanlari doktori (DSc), professor

TAHRIR KENGASHI

S.Z. Zaynobiddinov- O'zRFA akademigi

I.R. Asqarov- kimyo fanlari doktori, professor

Sh.X. Yo'lchiyev- fizika-matematika fanlari doktori, (DSc), professor

A.E. Zaynobiddinov- biologiya fanlari doktori, professor

B.X. Amanov- biologiya fanlari doktori (DSc), professor

A.A. Egamberdiyev- falsafa fanlari doktori (DSc), professor

M.V. Xalimova- psixologiya fanlari doktori (DSc), professor

Sh.J. Yusupova - pedagogika fanlari doktori, professor

Z.E. Azimova- pedagogika fanlari doktori (DSc), professor

M.B. Artiqova- pedagogika fanlari doktori (DSc), professor

V.A. Qodirov- pedagogika fanlari doktori (DSc), professor

N.J. Abdullayeva- pedagogika fanlari doktori (DSc), professor

M.A. Tojiboyeva - filologiya fanlari doktori, professor

Sh.A. Xaitov- tarix fanlari doktori (DSc), professor

A.G. G'aniyev- pedagogika fanlari doktori (DSc), professor

M.K. Pozilov -biologiya fanlari doktori (DSc), professor

T.T. Kaziyeva- pedagogika fanlari doktori (DSc), professor

U.A. Usmanova- pedagogika fanlari doktori (DSc), professor

D.T. Samatov- pedagogika fanlari doktori (DSc), professor

A.Xakimov- pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent

M.T.Parpiyev- falsafa fanlari doktori (DSc), dotsent

A.A. Zapparov- texnika fanlari nomzodi, professor

U.A. Saliyev- tarix fanlari nomzodi, professor

M.I. Israil- filologiya fanlari doktori, professor

L.A. Muxammadjonova- falsafa fanlari nomzodi, professor

Sh.A. Xasanov - pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor

X.T. Komilova pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor

M.Sh. Alimova - siyosiy fanlar bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor

Q. Ibaybullayev- falsafa fanlari nomzodi, dotsent

D.T. Samatov- pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

D'.M. Muxtarov- falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

S.N. Yusupova- tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

B.M. Do'monov- pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

E.A. Tajimirzayev- tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

K.S. Karimov - tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

A.A. Yuldashyev- biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

M.J. Abduraxmonova - biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

M.M. Muydinova- fizika-matematika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

J.B. Qoraboyev- filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor

N.T. Mo'yidinov- kimyo fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

D.A. Sobirova- filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

E.B. Abdullayev- falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

G'.Sh. G'ulomov- biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

L.S. Yunusov - biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

N.S. Yaqubov- tarix fanlari bo'yicha falsafa fanlari doktori (PhD), dotsent

M.I. O'rinboyev- pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

U.Sh. Uktamov - geografiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

M.G'. Ergasheva - tarix fanlari bo'yicha falsafa fanlari doktori (PhD)

Muharrirlar:

O. Karimov,

U. Malikova,

B. Mashrabova.

MUNDARIJA

PEDAGOGIKA

Artikova M.B., Turaboyeva M.R. Ta'lim xoldingi dasturiy ta'minoti: bilimni targ'ib qilish va ta'lim xizmatlari taklifi sifatida	4
Abdullayeva N.J., Madmarova G.Q. Bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy-pedagogik ijodkorlikni rivojlantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	9
Hasanov Sh.A. Analitik tafakkur – talabalarda fikrlash dinamikasi va intellektual rivojlanishning asosiy kognitiv omili sifatida	15
Shabdullayeva L.O. Malakaviy amaliyot jarayonida talabalarda raqamli ta'lim muhitida mustaqil ta'limni qo'llay olish mexanizmlari	20
Agzamova N.O. Xorijiy tillarni o'qitishda pedagogning qarashlari va o'qitish metodlariga bu qarashlarning ta'siri	30
Matmusayev T.M. Avlodlar nazariyasi va yoshlar ijtimoiylashuvida qadriyatlar uzviyligi	35
Axmedova N.D., Urinbayeva B.Z. Bo'lajak tarbiyachilarning bolalarda hissiy-ma'naviy sifatlarni rivojlantirish metodikasi	42
Alimov J.A., Shermuhammedov M. Zamonaviy sharoitda stol tennis orqali talabalarning jismoniy faolligini oshirish	47
Axunov U.R. Kinestetik kompetensiyalarni rivojlantirish bosqichlari va ularni ta'lim amaliyotida qo'llash	51
Shabdullayeva L.O. Talabalarda mustaqil ta'limni shakllanganlik mezonlari ularning baholash usullari va vositalari	55
Karimova M.M. Ta'lim-tarbiyada qo'shiqning o'rni	62
Azimova Z.E., Otabayeva Z.G'. Klasterli yondashuv asosida talabalar jamoasida hamkorlik madaniyatini rivojlantirishning nazariy asoslari	67
Hasanov Sh.A. Badiiy asar tahlili kompetensiyasi - filolog talabalarda kasbiy kompetensiyalarni takomillashtirishning didaktik drayveri sifatida	71
Ismonov X.B., Azimjonova U.Z. Muhandislik grafikasi jarayonlarida aksometrik proyeksiyalar va ularning ahamiyati	78
Maxmudov A.O. Chizmachilik mashg'ulotlarida interfaol va grafik metodlar orqali o'quvchilarning ijodiy va fozoviy tafakkurini rivojlantirish	84
Abduraxmonova D.Sh. Bo'lajak "tarbiya" fani o'qituvchilarini individual yondashuv asosida o'quvchilarni baholash va rag'batlantirish faoliyatiga tayyorlashning pedagogik, psixologik va amaliy asoslari	89
Bekmuratov N.A., Odiljonov U.U. Tasviriy san'at o'qituvchisining kasbiy-metodik tayyorgarligini takomillashtirishning nazariy-metodologik asoslari	93
Madaminova G.G. Umumta'lim maktablarida fan to'garaklarini tashkil etishning nazariy-huquqiy asoslari va amaliy muammolari	100
Mashrabova B.N. Irony and hyperbole in the dialogue of abdujjon: a stylistic analysis of cinematic language	106
Nishonov N.A. O'yin faoliyatining psixosotsial va pedagogik aspektlari	111
Ubaydullayev S.Q., Tursunov F.E., Qo'ychiyeva M.L. Texnologiya fanlarni o'qitishda axborot texnologiyalarini ahamiyati	115
Uraimov S.R., Xakimjonov M.X. Workout metodikasining xorijiy mamlakatlardagi qo'llanilishi va uning o'zbekiston sharoitida rivojlantirish	120
Yoqubjonov N.G'. Futbol orqali talabalarda jamoaviylik va yetakchilik sifatlarini shakllantirish	126
Jo'rayeva D.I. Musiqa madaniyati darslarida o'zbek xalq kuy-qo'shiqlaridan foydalanish metodikasi	130

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLAR

Rasulov B.M., Abduraxmanov A.A. Yangi O'zbekistonda sud huquq tizimidagi islohatlar	135
Raximova Z.X. Ijtimoiy tarmoqlar sharoitida pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirish zamonaviy ijtimoiy ehtiyoj sifatida	142
Uzaqova N.M. Oliy ta'limda inklyuziv ta'limning rivojlanishi: yutuq va kamchiliklari	149
Rahmatullayeva G.M., Dripova A.M. Talabalarda milliy madaniyatga nisbatan milliy g'urur va iftixor tuyg'ularini shakllantirish tajribasi va samaradorligini aniqlash	153
Mutallibjonov U.I. Huquqiy davlat va fuqarolik jamiyati qurishda huquqiy tarbiyaning o'rni	157

ANIQ VA TABIIY FANLAR

Asqarov I.R., Isayev Yu.T., Rustamov S.A., Mirzaabdullayev B.A. Xalq tabobati usullaridan foydalanilgan holda talabalarda sog'lom turmush tarzini shakllantirish mavzusini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish	162
Абдурахимов А., Нишанов Х., Эсонбоева Ш. Основные характеристики средней множественности заряженных частиц в физике высоких энергий	169
Umarov A.V. Pedagogika ta'lim yo'nalishi talabalarida mediakompetentlik tushunchasining nazariy-metodologik asoslari	173
Гуломов Г.Ш., Маткаримова М.Х. Цитогенетическое изучение мутагенной активности в соматических клетках экспериментальных животных после воздействия переменного магнитного поля с модуляцией амплитуды средней частоты	179
Гуломов Г.Ш., Маткаримова М.Х. Исследование количества и состава иммунокомпетентных клеток после воздействия переменного магнитного поля с модуляцией амплитуды средней частоты	183
Mamadaliyev B.K. Sun'iy intellektga asoslangan ta'limiy dasturlar orqali bo'lajak o'qituvchilarning kreativ tafakkurini rivojlantirish	187
Jamoldinova D.A. Mantiqiy masalalar ta'limida milliy va xalqaro yondashuvlar uyg'unligi	192
Ablazova K.S. Uzlüksiz ta'lim tizimida matematika fanini modulli o'qitish metodikasi	196

UO'K: 303.02

TA'LIM XOLDINGI DASTURIY TA'MINOTI: BILIMNI TARG'IB QILISH VA TA'LIM XIZMATLARI TAKLIFI SIFATIDA

Artikova Muhayyoxon Botiraliyevna, Turaboyeva Madinaxon Raxmonjon qizi

Andijon davlat pedagogika instituti

Annotatsiya.

Ushbu maqolada xolding va ta'lim xoldingi tushunchalarining mazmuni atroflicha ochib berilgan. Shuningdek, ta'lim xoldingi dasturiy ta'minotining ta'lim va oliy ta'lim jarayonidagi o'rni, xususan, talabalarining o'quv muvaffaqiyatini rivojlantirishdagi ahamiyati, zamonaviy O'zbekiston ta'lim siyosatida ta'lim xoldingi dasturiy tizimining o'quv jarayoni va sifatli ta'lim ko'rsatish xizmatini oshirishdagi imkoniyatlari haqida fikrlar yoritilgan.

Kalit so'zlar:

dasturiy ta'minot, xolding, ta'lim xoldingi, ta'lim texnologiyalari, ta'lim xizmati.

Аннотация.

В данной статье дано подробное объяснение понятий холдинга и образовательного холдинга. Также рассматривается роль программного обеспечения для образовательных холдингов в процессе обучения и высшего образования, в частности, его важность в развитии академической успеваемости студентов, а также возможности систем программного обеспечения для образовательных холдингов в образовательном процессе и повышении качества образовательных услуг в современной узбекской образовательной политике.

Ключевые слова:

программное обеспечение, холдинг, образовательный холдинг, образовательные технологии, образовательные услуги.

Abstract.

This article provides a detailed explanation of the concepts of holding and educational holding. It also discusses the role of educational holding software in the process of education and higher education, in particular, its importance in developing students' academic success, and the possibilities of educational holding software systems in the educational process and improving the quality of educational services in modern Uzbek education policy.

Keywords:

software, holding, educational holding, educational technologies, educational service.

KIRISH. Bugungi kunda ta'lim jarayonining muvaffaqiyati tobora axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va raqamli dasturiy yechimlar bilan chambarchas bog'liq bo'lib bormoqda. Zamonaviy pedagogik amaliyotda ta'limning sifat ko'rsatkichlarini belgilovchi asosiy omillardan biri — bu ta'lim jarayonini dasturiy qo'llab-quvvatlash darajasidir. Ta'lim jarayonini dasturiy qo'llab-quvvatlashda esa, avvalo, bilim va uni targ'in etish masalasi turadi.

Bilimni targ'ib qilish jarayoni — bu axborotni shaxsiylashtirish, bilimni kontekstualizatsiya qilish va pedagogik kontentni interfaol formatda taqdim etishdan iborat murakkab tizimdir. Raqamli dasturiy platformalar bu jarayonda uch asosiy yo'nalishda ishlaydi:

1. Kontent yaratish (content production) – o‘qituvchi yoki muassasa tomonidan ishlab chiqilayotgan elektron darsliklar, video-lektsiyalar, simulyatsiyalar.
2. Kontentni yetkazish (distribution) – bilimni o‘quvchiga yetkazuvchi vositalar: LMS, mobil ilovalar, ijtimoiy ta‘lim tarmoqlari.
3. Bilimni iste‘mol qilish (engagement) – o‘quvchi tomonidan mazkur kontentni o‘zlashtirish, tahlil qilish va qayta ishlash jarayoni.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYASI. Olib borilayotdan tadqiqot ishida bilimni targ‘ib qilish va ta‘lim xizmatlarini ko‘rsatish uchun “Ta‘lim xoldingi” taklif etilgan. Keling, Ta‘lim xoldingi haqida to‘xtalishdan avval “Xolding” xususida so‘zlashaylik.

Xolding nima?

Xolding kompaniyasi - bu bir kompaniya boshqalarni boshqaradigan yirik biznesni yuritish formatidir. Bunday tuzilma ko‘plab korxonalarni yagona boshqaruv ostida birlashtirishi mumkin, bu ularga belgilangan chegaralar doirasida cheklangan mustaqillikni saqlab qolish imkonini beradi, lekin baribir bosh kompaniyaning resurslaridan foyda oladi.

Xoldinglar turli sohalarda faoliyat yuritishi mumkin, bundan tashqari ular turli profilli kompaniyalarni yagona guruhga birlashtirishga imkon beradi; Turli kompaniyalarning birgalikdagi sa‘y-harakatlari tufayli resurslar optimallashtiriladi va xavflar minimallashtiriladi. Xolding kompaniyasi tarkibidagi kompaniyalar texnologiyalarni almashishi, bozorlarni almashishi yoki birgalikda yangi mahsulotlar ishlab chiqishi mumkin [1].

Xoldinglar kapitalni tashkil qilish tuzilmasi sifatida zamonaviy bozor ehtiyojlariga javoban paydo bo‘ldi - biznes aktivlarni boshqarishni optimallashtirishga intiladi.

1. Tashkilotlar kompaniyaning nazorat paketini sotib olishadi. Misol uchun, moliya instituti to‘lov terminallarini ishlab chiqaruvchi kompaniyaning aktsiyalarini sotib oladi. Natijada u asosiy samaradorlik ko‘rsatkichlari (KPI) va kafolatlangan sotishni oladi, bank esa jozibador narxda terminallardan foydalanish imkoniyatiga ega bo‘ladi.

2. Kompaniyalar bir korxonani boshqasiga bo‘ysundirish to‘g‘risida shartnoma tuzadilar. Misol uchun, sho‘ba korxonani boshqaruvni keyingi faoliyat uchun javobgar bo‘lgan bosh kompaniyaga o‘tkazadi. Bosh kompaniya daromad keltirishi yoki sotilishi mumkin bo‘lgan aktivni oladi va sho‘ba korxonani yangi bozorlarni ochadigan, mablag‘larni investitsiya qiladigan va raqobatdosh ustunliklarni ta‘minlaydigan yordam oladi.

3. Korxonalar yangi yo‘nalishlarni o‘rnatadilar va ularni mavjud xolding tuzilmasi bilan birlashtiradilar. Misol uchun, bozor yetkazib berish xizmatini yaratishi va uni samarali ravishda o‘ziga “bo‘ysunishi” mumkin. Bu sizga bosh kompaniyaning korporativ standartlariga muvofiq jarayonlarni darhol qurish va samaraliroq harakat qilish imkonini beradi [2].

Xoldinglarning shakllanishi resurslarning to‘g‘ri taqsimlanishini ta‘minlaydi, moliyaviy risklarni kamaytiradi va ixtisoslashuvni chuqurlashtirishga yordam beradi. Kompaniyalar ko‘pincha xolding shaklini optimallashtirish usuli sifatida ko‘rishadi: ular sho‘ba korxonalarining murakkab tarmoqlarini quradilar, bu esa diversifikatsiya qilish imkoniyatlarini ochadi.

Kompaniyalar birlashsa va xolding kompaniyasida ishlasa, biznes ko‘lami va u bilan birga brendning tan olinishi oshadi. Jahon bozorida ko‘plab taniqli yirik xoldinglar mavjud.

Alifbo Inc. — qidiruv tizimlari, bulutli yechimlar, sun‘iy intellekt va avtonom avtomobillar kabi keng ko‘lamli texnologiyalarni qamrab olgan Google kompaniyasining bosh kompaniyasi. Alphabet o‘z ta‘sirini turli sohalarda kengaytirish maqsadida startaplarga faol sarmoya kiritmoqda.

Berkshire Hathaway — Uorren Baffet boshchiligidagi investitsiya xolding kompaniyasi. U turli sohalardagi kompaniyalarga egalik qiladi: sug‘urtalovchi GEICO, akkumulyator ishlab chiqaruvchi Duracell, temir yo‘l BNSF Railway kabi. Bundan ham ko‘proq Berkshire kompaniyalarida Xeteuey ulushlarga ega: amerikalik ham shu yerda Ekspres va Coca-Cola Kompaniya, Apple va boshqalar [3].

LVMH Moët Xenessi — Lui Vuitton - moda, kosmetika va alkogol sohalarida 75 dan ortiq nufuzli brendlarni birlashtirgan hashamatli dunyoning giganti. LVMH tarkibiga Christian kabi taniqli kompaniyalar kiradi Dior, Lui Vuitton, Givenchy, Moët & Chandon, TAG Heuer, Hublot, Tiffany & Co va boshqalar.

Har qanday tuzilma singari, xoldinglar biznes yuritish shakli sifatida o‘zlarining afzalliklari va kamchiliklariga ega.

Xoldingning afzalliklari:

- boshqaruv jarayonlarini optimallashtirish;
- piramidal tuzilma - bosh kompaniya asosiy qarorlarni qabul qiladi yoki, masalan, xom ashyoni ishlab chiqaradi va sho‘ba yoki hatto nabira (bunday atama mavjud) tuzilmalar yirik ishlab chiqarish jarayonining bir qismi uchun javobgardir, masalan, ular xom ashyoni qayta ishlash, logistika va yakuniy mahsulotlarni sotishni ta‘minlaydi;
- cheklangan moliyaviy javobgarlik - agar xolding tarkibidagi bir kompaniya yomon ishlayotgan bo‘lsa, qolganlari buning uchun javob berishga majbur emaslar, xolding rahbariyatining qarorlari bunday holatga olib kelganligi isbotlanmagan bo‘lsa;
- turli soliq rejimlaridan foydalanish imkoniyati - xolding tarkibiga kiruvchi turli kompaniyalar turli xil soliq solish sxemalaridan foydalanishi mumkin, bu esa ushbu masalalarda manevr qilish imkoniyatini beradi.

Xoldingning kamchiliklari:

- byurokratiya va murakkab qog‘ozbozlik;
- qaror qabul qilish tezligiga salbiy ta‘sir ko‘rsatishi mumkin bo‘lgan murakkab boshqaruv tuzilmasi;
- o‘z biznes jarayonlarini ishlab chiqqan yangi kompaniyalarning qiyin integratsiyasi [4].

Demak, iqtisodiy nuqtai nazardan, xolding kompaniyasi — bu bir necha korxonalarni o‘z boshqaruvi ostida birlashtiruvchi, ularning faoliyatini muvofiqlashtiruvchi, resurslarini taqsimlovchi va strategik yo‘nalishni belgilovchi yirik bosh tashkilotdir. Bunday tuzilmada har bir tarkibiy bo‘linma (subsidiariya) nisbatan mustaqil bo‘lib ishlaydi, lekin bosh kompaniya

tomonidan ishlab chiqilgan yagona strategiya, siyosat va infratuzilmaga tayangan holda faoliyat yuritadi.

Xolding tizimi integratsiya, boshqaruv soddaligi, resurslarni optimallashtirish, innovatsiyalarni tez joriy etish imkonini beradi. Shunday tuzilma orqali biznes tizimi ko'p komponentli, lekin yagona maqsadga yo'naltirilgan faoliyat modeliga aylanadi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR. Pedagogik tizimda "ta'lim xoldingi" tushunchasi ana shu iqtisodiy model asosida, lekin bilim, kadrlar va innovatsiyalarni boshqarish nuqtai nazaridan shakllanadi.

Ta'lim xoldingi – bu bir nechta ta'lim muassasalari (maktab, kollej, oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlar)ni yagona boshqaruv tizimi ostida birlashtiruvchi integrativ bilim ekotizimidir.

Uning asosiy maqsadi — ta'lim jarayonini markazlashgan boshqaruv orqali samarali qilish, ta'lim xizmatlarini yagona standart asosida taklif etish, va eng muhimi — bilim ishlab chiqarish, targ'ib qilish va iste'molini bir zanjirda birlashtirish.

Boshqacha aytganda, ta'lim xoldingi:

- universitet — bilim ishlab chiqaruvchi;
- metodik markazlar — bilimni standartlashtiruvchi;
- maktab va litseylar — bilimni amaliyotda qo'llovchi;
- ta'lim texnologiyalari platformalari — bilimni targ'ib qiluvchi va iste'molchiga yetkazuvchi bo'g'inlardan iborat.

Ta'lim xoldingi konsepsiyasi "bilim klasteri", "universitet ekotizimi" yoki "knowledge corporation" tushunchalariga yaqin, ammo u o'zining vertikal integratsiya mexanizmi bilan farq qiladi.

- Vertikal integratsiya – bu o'quv jarayonining barcha bosqichlarini (ta'lim, ilmiy tadqiqot, amaliyot, malaka oshirish) yagona boshqaruv ostida uyg'unlashtirish.
- Gorizantal integratsiya – turli ta'lim yo'nalishlari, fanlar va innovatsion markazlarning o'zaro aloqasi.

Ta'lim xoldingining pedagogik afzalliklari

1. Innovatsion uzluksizlik – ta'lim tizimi doimiy yangilanib boradi, yangi texnologiyalar tez tatbiq etiladi.
2. Resurslardan oqilona foydalanish – moddiy-texnik baza, raqamli platformalar, metodik resurslar bir markazdan boshqariladi.
3. Ta'lim sifati standartlashadi – barcha bo'linmalar yagona ta'lim siyosati va indikatorlar asosida ishlaydi.
4. Kadrlar almashinuvi – o'qituvchilar va ilmiy xodimlar o'rtasida tajriba almashish kuchayadi.
5. Ilmiy innovatsiyalarni joriy etish – ilmiy tadqiqotlar tezroq ta'lim amaliyotiga tatbiq qilinadi.

Shuningdek, bu tizimda ta'lim xizmatlari bozori mexanizmi ham shakllanadi — ya'ni har bir bo'lim o'zining raqamli mahsuloti (kurslar, metodik modullar, dasturiy yechimlar)ni taklif etadi, lekin bosh xolding ularning sifatini boshqaradi.

“Ta'lim xoldingi dasturiy ta'minoti” deganda shunchaki elektron tizim emas, balki ta'lim xoldingining intellektual infratuzilmasi tushuniladi. Bu quyidagilarni o'z ichiga oladi:

Integratsiyalashgan Learning Management System (LMS) – barcha bo'linmalarining yagona o'quv bazasi.

Knowledge Data Hub – ilmiy va metodik materiallarning umumiy ma'lumotlar markazi.

Digital Analytics Platform – o'quv jarayoni samaradorligini tahlil qiluvchi sun'iy intellekt tizimi.

Virtual Collaboration Tools – o'qituvchi, talaba va tadqiqotchilar uchun onlayn hamkorlik vositalari.

XULOSA. Demak, dasturiy ta'minot – bu ta'lim xoldingining “raqamli asosiy tizimi” bo'lib, u ma'lumot oqimini, tahlilni, qaror qabul qilishni va resurs boshqaruvini yagona ekotizimda ta'minlaydi.

Xolding kompaniyasi qanday qilib iqtisodiy tizimda bir nechta korxonani yagona boshqaruv ostida samarali ishlatishga erishsa, ta'lim xoldingi ham ta'limning turli daraja va yo'nalishlarini yagona strategik model asosida birlashtirib, bilim ishlab chiqarish va iste'molini optimallashtiruvchi tizimni yaratadi.

Bu model O'zbekiston ta'lim siyosatida raqamli transformatsiya, innovatsion klasterlar va ta'lim iqtisodiyoti yo'nalishlari bilan to'liq uyg'unlashadi. Natijada ta'lim xoldinglari kelajakda nafaqat o'quv jarayonini, balki ilmiy izlanish, texnologik innovatsiya va pedagogik xizmatlar bozorini boshqaruvchi markaziy subyektga aylanishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Jalolov A., Sayidahmedov N. *Innovatsion ta'lim texnologiyalari*. Toshkent: TDPU, 2022.
2. Максимова Е.А. Структура и задачи образовательного холдинга. Образование и наука. 2013;1(2):18-27. <https://doi.org/10.17853/1994-5639-2013-2-18-27>
3. Turaboyeva M. Opportunities for developing success in education and education. Web of Scientists and Scholars: Journal of Multidisciplinary Research. Volume 3, Issue 10, October - 2025 ISSN (E): 2938-3811. IFSIJ JIF: 7.995. - P. 73-76. <https://webofjournals.com/index.php/12>
4. <https://www.reg.ru/blog/chto-takoe-holding/>

